

ZIEMIA RZESZOWSKA

czasopismo narodowe.

Wychodzi każdego piątku.

Rekopisów nie zwraca się, listów bezimiennych nie przyjmuje.

PRENUMERATA: z przesyłką poczt.

W Polsce miesięcznie 80 gr.
W Ameryce rocznie 2 dolary

Cena numeru **20 groszy**

OGŁOSZENIA:

Za miejsce wiersza milimetrowego
Na pierwszej stronie . . . 30 gr
W tekście 20 „
Nadesłane 10 „
Ogłoszenia 5 „
Kolumna 6-linowa.

OGŁOSZENIA przyjmuje i dział inzeratowy prowadzi biuro w DRUKARNI UDZIAŁOWEJ (przedem Arvaya) ul. 3 Maja 7.

Adres Redakcji ul. Zamkowa 17. — Konto czekowe w P. K. O. Nr. 142.472.

TREŚĆ: Co to jest polityka — Kongres Unji Związków Spółdzielczych w Polsce. Korespondencja ze Strzyżowa — Pan Stierer pod koleją — Kronika—

Przedruk dozwolony tylko z powołaniem się na „Ziemię Rzeszowską“.

CO TO JEST POLITYKA?

W ostatnich trzech latach w pismach obozu rządowego ciągle czytaliśmy nawoływania: dosyć polityki; polityka jest fałszywą grą, obywatelu, zajmij się swoim warszatem pracy, a politykę za ciebie zrobi rząd. Bardzo wielu ta kolysanka uspiła. Obywatel przestał myśleć o sprawach publicznych, stawał się bierną maszyną do płacenia podatków. Bierność i obojętność Polaków na sprawy publiczne zaczęła się jednak szybko mścić. Wrogowie zewnętrzni i wewnętrzni Polski, widząc uspiętą czujność Polaków i osłabienie odporu, zaczęli coraz czelniej podnosić głowę przeciw Polsce. Hajdamacy grożą oderwaniem wschodnich ziem od Polski, Niemcy mówią o zmianie granic Polski na zachodzie, Żydzi w ostatnich latach zdobywali dla siebie coraz większe przywileje. Otworzono Żydom zupełnie wrota na wyższe uczelnie, coraz więcej jest Żydów adwokatów, sędziów i lekarzy, coraz więcej ich ma obecnie dostawy rządowe. Ostatnio ogłoszono w dzienniku wojskowym, że na 48 dostawców do wojska było 43 Żydów. Budowę domów, które się już wala, przy dyrekcji kolejowej w Chełmie, na sumę kilkunastu milionów złotych, otrzymała firma żydowska Budeks. Żydów i Niemców nikt nie uczy, że od polityki trzeba stronić, jak od zarazy. Oni wiedzą, że tylko przez sprawną i silną organizację polityczną naród może zdobywać znaczenie i wpływ. Obywatel zachodniej Europy: Anglik, Francuz czy Włoch, dobrze to rozumie, że zajmować się polityką — to służyć ojczyźnie. Polityka jest to organizowanie narodu dla spełnienia ważnych spraw państwowych.

W jednej tylko Rosji karano za zajmowanie się polityką, prześladowano niezależnych obywateli, co nie chcieli się zachwycać złemi poczynaniami rządu, czy urzędników. Uczono z urzędu w Rosji obywatela pokory i bierności. Bierność zgubiła Rosję, ona sprawiła, że naród nie umiał się sprzeciwić złu i poddał się pod straszną katorgę bolszewicką.

Słusznie też jeden z historyków polskich nazywa największą zbrodnią wobec ojczyzny bierność ludzi uczciwych. Gorsza jest — mówi on — bierność uczciwych, niż działanie nieuczciwych. Uczciwych w narodzie jest więcej, nieuczciwych garstka, ale bierność uczciwych daje zwycięstwo nieuczciwym. Szkodnikami są ci, co usypiają naród, co szczepią zarazę bierności, co posuwają naród od działania politycznego.

My, narodowcy, wyznając zasadę, że naród polski jest gospodarzem w swojej ojczyźnie, musimy wydać stanowczą walkę bierności. Chcąc zorganizować naród do spełnienia ważnych zadań, musimy stworzyć silną, czynną organizację polityczną Stronnictwa Narodowego. Ospałość polityczna narodowców musi sprowadzić niebezpieczeństwo na Polskę i jej obywateli. Jeżeli obywatel nie chce się stale i wiernie zajmować polityką, to ona się nim zajmie ze szkodą dla niego.

Powszechnie ludność narzeka obecnie na wielkie obciążenia podatkowe. Narodowcy są zwolennikami oszczędnych budżetów, zmniejszania i sprawiedliwego rozłożenia podatków. Gdyby obywatele zajmowali się polityką i to wiedzieli,

to w swoim interesie silnie politycznie zorganizowałiby się, żeby przy wyborach jak najwięcej weszło narodowców do sejmu. Tymczasem bierność i obojętność przy wyborach szła tak daleko, że jedni nie poszli do głosowania, a drudzy szli jak barany na rzeź, głosując na tych, co są zwolennikami nadmiernych podatków. Ze lekceważeniem obowiązków politycznych obywatel płaci większe podatki, Katolik, który nie jest organizowanym politycznie, nie zna dokładnie programów stronnictw, popełnia często wielki błąd przy wyborach, głosując na wrogów Kościoła. Są tacy, co zachwycają się bezpartyjnością, to znaczy popierają tych, którzy nie wiedzą według jakiego programu Polskę budować.

Z tem bałamuceniem ludzi trzeba skończyć. Nikt za Polaków Polski budować nie będzie. Tylko wspólny wysiłek zorganizowanych narodowców może utrwalić byt Polski narodowej i katolickiej.

Bolszewicy stawiają pomnik pisarzowi Tołstojowi w Rosji, który nauczał, że nie należy przeciwstawiać się złu, że ono samo przejdzie. Rosjanie w tę zgubną naukę uwierzyli i dostali się w moc szatana bolszewickiego.

Kto głosi w Polsce zasadę bierności i zniechęcenia ludzi do zajmowania się polityką, czyli sprawami Polski, ten jest szkodnikiem. Tym co głoszą hasła bierności, czy bezpartyjności, narodowiec musi przeciwstawić silną organizację Stronnictwa Narodowego.

Kongres Unji Związków Spółdzielczych w Polsce.

Dnia 26 i 27 sierpnia r. b. odbędzie się w Poznaniu II Kongres Unji Z. S. Kongres ten ma znaczenie szczególne ze względu na to, że Unja Zw. Spółdz. jest najsilniejszą instytucją spółdzielczą w Polsce skupiającą 1336 (31. 12 1928 r.) silnych gospodarstwo spółdzielni, zrzeszonych w czterech związkach rewizyjnych, a m. n. Związku Spółdzielni Polskich w Warszawie, Związku Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu, Związku Stowarzyszeń Zarobkowych i Gospodarczych we Lwowie i Związku Rewizyjnym Spółdzielni Kółek Rolniczych w Krakowie. Prócz tego, jak wiadomo, w Skład Unji Z. S. wchodzi 9 central gospodarczych z Bankiem Związku Spółek zarobkowych, Centralą Rolników, Związkiem Gospodarczym Spółdzielni Mleczarskich na czele.

Na pierwszym zebraniu plenarnym Kongresu wygłoszą referaty: Naczelny Dyrektor Banku Polskiego Dr Mleczkowski, o położeniu finansowym Polski i roli Banku Emisyjnego, Ks. Prez. Adamski, referat propagandowy U. Z. S. i p. Patron Dr. Włodzimierz Seydlitz, wiceprezes U. Z. S., o nowych tendencjach w ruchu spółdzielczym w świecie.

Na drugim zebraniu plenarnym referat sprawozdawczy z działalności U. Z. S. wygłosi sekretarz generalny p. Kruczewski, referat o dzia-

łalności Central Gospodarczych U. Z. S. p. Brzeski Dyr. Banku Związku Spółek Zarobkowych, referat o samodzielności ruchu spółdzielczego i stosunku do Państwa i jego instytucji p. Dr Dębski oraz referat dotyczący nowego statutu UZS. p. Kleniewski wiceprezes U. Z. S. W dniu drugim obrad odbędzie się po południu zebranie dla urzędników Związków i Central UZS., poświęcone sprawom rewizyjnym. Poza zebraniem poświęconymi obradom odbędą się zebrania towarzyskie, na których uczestnicy Kongresu będą mieli sposobność wzajemnego poznania się.

Obrady plenarne Kongresu odbędą się w dużej Auli Uniwersytetu Poznańskiego.

Osobna grupa rzeszowska bierze udział w Kongresie w ilości przeszło 400 osób. Organizuje wyjazd Składnica Kółek roln. w Rzeszowie.

Korespondencja ze Strzyżowa.

W związku z poprzednią korespondencją znaleźli się ludzie, którzy całą karygodną działalność burmistrza na szkodę Skarbu Państwa, starają się zwalić na skarb nieznanomości ustaw ze strony naszego burmistrza Dra Patryna i starają nawet władze państwowe wprowadzić w błąd twierdząc iż nasz p. burmistrz nadużywając ustaw podatkowych dla swych celów działał w dobrej wierze, a co najdziwniejsze i już humorystyczne to, iż w to zaczyna wierzyć sam p. burmistrz Strzyżowa Dr Patryn.

I jak tu dziś mówić o jakichś nadużyciach i próbować je tępzić, skoro natychmiast pojawiają się twierdzenia o istnieniu dobrej wiary u danego przestępcy?

A czy nasz p. burmistrz Dr Patryn włodarząc tak bezapelacyjnie podatkami państwowymi zapytał się kiedykolwiek Urzędu Skarbowego, władzy podatkowej w Strzyżowie, o sposób wymierzania podatków albo jakiej komisji gminnej wyłonionej z rady gminnej, która w swem łonie posiada 8 pracowników, jak takie sprawy winne być załatwiane, a jeśli nie pytał się i przekroczył ustawy, to czyż takie karygodne lekceważenie wszystkich i wszystkiego ma ciągle uchodzić mu bezkarnie?

Jeżeli chłop jedzie lewą stroną, nie wiedząc o przepisie, iż winien jechać prawą stroną, uniknie kary administracyjnej za nieprzestrzeganie przepisów tłumaczeniem się, iż działał w dobrej wierze? Zaiste nie! gdyż obowiązujące ustawy każdy winien znać i za ich przekroczenie odpowiada, a samą nieznanomością ustawy nie może tłumaczyć się dla uniknięcia kary.

Czyż burmistrz nie jest więcej odpowiedzialny niż prosty chłop za łamanie ustaw?!

Podając się bowiem pełnienia funkcji burmistrza zobowiązał się tem samem, iż ustaw przestrzegał będzie, a zatem wyraźnie oświadczył, iż ustawy zna.

Najłatwiejby bowiem było naciągać ustawy dla swej korzyści, a w razie przyłapania zastaniać się ich nieznanomością.

I tak oto czyni nasz burmistrz p. Patryn, który przez 18 prawie lat rządzi miastem i biedne zaiste są te ustawy i ci obywatele, którymi rządzi burmistrz nieznanący ustaw tak zasadniczych, jak ustawy podatkowe.

PRENUMERUJJCIE ZIEMIĘ RZESZOWSKĄ.

I nie wstyd to p. burmistrzowi tak naiwnie wykręcać się sianem, gdy się przychwyconym zostało na nadużyciach?!

P. Stierer pod Koleją.

do Zarz. Koleji, Gminy, Starostwa i Policji P.

Naprzeciw dworca kolej. znajduje się restauracja wyszynk trunków Stierera, dawnego restauratora; klasy 3-ciej w budynku kolejowym. Między ową restauracją a miejscem dojazdowym dworcem jest parkan iluzoryczny z poręczy ze szyn, który można bez żadnego wysiłku przejść, nadto dwie furtki, czy za zezwoleniem sąsiadów robione, niewiadomo. Taki parkan, oraz owe dwie furtki jakby naumyślnie postawiono, aby nie tylko nie utrudniać, ale ułatwiać dostęp pasażerom odprowadzającym i personalowi kolejowemu z budynków stacyjnych do restauracji i wyszynku i naodwrot. Często też można widzieć rozmaite indywidua podejrzanego konduity wychodzące z tego szynku na dworzec; również często można obserwować personal kolejowy stacyjny, ogrzewalniany, bądź przejeżdżający odwiedzający szynk celem „skromnego pokrzepienia się”. Liczne awantury, jakie się zdarzają na dworcu, okradanie podróżnych, a nawet pobicie portjera, jakie niedawno miało miejsce, w tym szynku ma swoje źródło. Kolejjarze mniej oporni na pokrzepienie, również mają łatwą sposobność i łatwy dostęp, co musi odbić się ujemnie w skutkach na ich kieszeni, rodzinie i na samej służbie.

Zarząd kolejowy popełnił wielki błąd, że nie wykupił tej realności, kiedy była prawie w runie — popełnił błąd i Zarząd Gminny. Przez wykupno tego budunku i łatwą okazję do popicia usunęłoby się, schronisko rozróżnym ciemnym i m i n d y w i d u o m i utworzyłoby się plac, jaki powinien być przed dworcem kolejowym i jaki widzimy w analogicznych miastach, jak Rzeszów. Dzisiaj po pozwoleniu odrestaurowania domu, może już za późno. Gdy jednak wykupna skutecznie nie można, należałoby bodaj utrudnić dostęp od dworca do szynku, przez postawienie odpowiedniego parkanu. Niech odwiedzający ten przybytek pokrzepienia idą doń od ulicy Grottera, a przez to utrudni się sposobność popijania i poczęstunku, a kieszonkowcom i burdżarom bezpośredni dostęp z szynku do dworca.

Sprawą tą w imię dobra publicznego, bezpieczeństwa publicznego i dobra kolejarzy powinien się zająć Zarząd Koleji, Gminy, Starostwo i Pol. P., którym tę sprawę przedstawiamy.

Z kraju i ze świata.

Ważne dla emigrantów do Kanady.

Na skutek niepomyślnej sytuacji ekonomicznej w Kanadzie, wytworzonej zmiłmi zbiorami rząd emigracyjny powstrzymał czasowo wychodźstwo do Kanady.

Redukcja podatków — ale we Włoszech.

Z Rzymu donoszą: W wyniku przeprowadzonych badań nad zeszłorocznym budżetem rada ministrów postanowiła w roku przyszłym zmniejszyć cały szereg świadczeń podatkowych, wynoszących prawie do pół miljarda lirów. A u nas?...

Nowe pieniądze.

Przed paru dniami ukazały się w obiegu nowe pieniądze jako bilon zdawkowy mianowicie srebrne 5-cio złotychki i niklowe jedno złotychki. Pięć złotychki przypominają dawne austriackie pięć - koronówki, a jeszcze bardziej francuskie pięć-koronówki.

Natomiast jedno złotychki, nieco większe od 50-cio groszówek, nastroczą zapewne wiele kłopotu, bo można łatwo pomieszać je z 50 groszówkami. Pięć złotychki papierowe i jedno złotychki srebrne mają być wycofane z obiegu.

NADEŚLANE

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy w bolesnych dla nas chwilach choroby, śmierci i pogrzebu Żony i Matki naszej śp. Stanisławy Dańcovej, nieśli nam pomoc i słowa pociechy, składani z głębi serca płynące „Bóg zapłać“.

Mąż z dziećmi.

KRONIKA

Dwa smutne wypadki Wezbrane fale Wisłoka a młodzieńcza nieopatrność — mają na sumieniu dwa niłde życia, ogrom straty dla społeczeństwa i rodziców, żalich i boleść niezmierną. Józio Zawadzki, syn urzędnika P. Z. U. W., kl. VI,

Il gim. zastępowy i wywiadowca drużyny Harcerskiej, chcąc przejść w d. 10 bm. Wisłok niedaleko mostu kolej. wpadł w głębinę i choć wołał o ratunek nikt nie mógł z pomocą pośpieszyć. Ciało znaleziono na drugi dzień. Chłopak i jako dobry syn, pilny uczeń i jako harcerz, przejęty ideologią harcerstwa rokował jak najlepszą przyszłość, tem większa strata i współczucie z powodu wypadku.

Stefanija Scholzówna kąpiąc się w Wisłoku w d. 10 bm. utonęła mimo spieszego ratunku, a przyczyną bezpośrednią śmierci miał być udar sercowy. Zmarła kończąca sem. przem. w Warszawie miała być niedługo pomocą matce wdowie i rodzeństwu, podwójna więc strata, za dobrą córką, i zdolną uczennicą. Podniejęć należy współczucie rzeszowskiego społeczeństwa — w obu pogrzebach brały udział tłumy publiczności, a w wielu oczach obcych widać było łzy i głębokie wrażenie.

Z obozu letniego P. W. w Zeleniance powrócili dnia 5 bm. nasi młodzi, gdzie spędzili 5 tygodni na ćwiczeniach. Wrócili opaleni ale czerstwi i pełni sił.

Wymiar podatku dochodowego na rok 1929.

Opinia rzeczoznawców podstawą wymiaru. Ministerstwo Skarbu rozesało okólnik do izb i urzędów skarbowych w sprawie wymiaru podatku dochodowego na r. 1929, w którym zaleca, aby dla celu wymiaru tego podatku władze korzystały w najdalej idący sposób z danych, które będą dostarczane przez rzeczoznawców. Rzeczoznawcy dla poszczególnych okręgów wymiarowych będą wyznaczeni przez Izby Handlowo-Przemysłowe na podstawie uprawnień z jakich te Izby ustawowo korzystają. Należy zaznaczyć, że dotychczas naczelnicy Urzędów Skarbowych zapraszali rzeczoznawców z pośród znanych im obywateli według własnego widzimisie. Okólnik zacytowany nie wymienia jednak dokładnie czy rzeczoznawcy mają być powoływani i wysłuchiwni według po-

szczególnych branż i grup płatników, czy też w jakiś inny sposób.

Zboże w Ameryce drożeje. Amerykańskie giełdy zbożowe wykazują nieoczekiwane zmiany w notowaniach, w miarę napływania raportów o urodzajach. Mocna tendencja na zboże zagrańcą stanowić będzie dla Polski w tym roku konjunkturę szczególnie pomyślną. Według wszelkich przewidywań, zbiory tegoroczne w Polsce wypadną wyjątkowo bogato. W tych warunkach polityka zbożowa rządu będzie musiała ulec radykalnej rewizji i pójść w tym kierunku, aby nadmiar zboża został wywieziony zagranicę. Jest to konieczne nie tylko dla utrzymania cen zboża na poziomie, przy którym produkcja zbożowa może się opłacać, ale i potrzebne ze względu na bilans handlowy i płatniczy. Nieurodzaj w Ameryce Północnej i zwiększone przez to zapotrzebowanie ziarna zagranicą zadanie to Polsce ułatwi, stwarzając warunki na powetowanie dotkliwych nie tylko dla rolnictwa strat roku ubiegłego.

Co grają kina? Kino „Wanda“: Jego najniebezpieczniejsza przygoda. W głównej roli — Hary Pell.

Kino „Muzeum“ wyświetla wielki film produkcji polskiej pt. „Tajemnica skrzynki pocztowej. W głównej roli: Marja Bogda Jerzy Marr.

Radjo № 33 ukazał się w sprzedaży. Bogato ilustrowany zeszyt zawiera cały szereg artykułów w fachowych, obfity materiał bieżący, sprawozdawczy i kronikarski.

„Tydzień Radjowy“ Nr. 33. Ukazał się nr. 33 najtańszego polskiego ilustrowanego czasopisma programowego „Tydzień Radjowy“ i zawiera różne artykuły. — Cena tylko 50 groszy. Czytajcie i rozpowszechniajcie nasz „Tydzień Radjowy“. Administracja „Tygodnia Radjowego“ mieści się przy Placu Wolności 11 II p. telefon 42-41.

NALATO

meskie

KAPELUSZE PANAMA i KASZKIETY
KOSZULE POPELINOWE i SIATKOWE
KOŁNIERZE, KRAWATY i LASKI
SKARPETKI i POŃCZOCHY.

damskie

BIELIZNA OPALOWA i FILDEKOS
POŃCZOCHY i RĘKAWICZKI
SZALE APASZKI i ŻABOTY.

do kąpielii

PRZEŚCIERADŁA, RĘCZNIKI
KOSTJUMY i SPODNIE
PANTOFLE RAFJOWE.

poleca

ROBERT DONT

w RZESZOWIE (obok wieży farnej).

SKŁADNICA KÓŁEK ROLNICZYCH

Spółdzielnia z ogran. odpow. w Rzeszowie.

Zawiadamy tych

P. T. Członków Udziałowców

którzy nie mają dotąd pełnego udziału Zł. 25, że po myśli uchwały ostatniego Walnego Zebrania, muszą być niepełne udziały uzupełnione do końca r. 1929 pod rygorem § 6. ustęp c) 1).

Rzeszów, w sierpniu 1929

Dyrekcja Składnicy.

